

Thương Xá Tax

Một Thoáng Nhớ Về

MT

Mấy tuần nay đọc báo trên NET thấy mọi người bàn tán xôn xao về lệnh giải tỏa Thương Xá Tax của nhà cầm quyền VN, tôi bỗng thấy lòng băng khuâng. Một cảm giác nuối tiếc dấy lên từ một vùng ký ức xa xăm. Nhớ về những kỷ niệm đã có với nơi này. Ấy thế mà đã mấy chục năm qua, thời gian của nửa đời người, với số tuổi nếu được thọ mệnh.

Thật ra đối với Tax, tôi không có nhiều kỷ niệm như với La Pagode, Givral, hay Passage Eden. Vì những nơi này là nơi mà tôi đã có với người được bước chung đôi dép. May mắn thay! những chốn này vẫn còn đang ngủ yên với đầy những kỷ niệm, và hạnh phúc một thời của tôi còn ở đó. Và cũng hy vọng tôi sẽ không phải viết bài chia tay với

những nơi có "dấu chân kỷ niệm.." này.

Tôi biết đến Thương Xá Tax khi còn rất nhỏ. Ngày ấy tôi khoảng bảy, tám tuổi được anh tôi dẫn các em đi phố, và đã đến nơi đây. Đạo ấy Tax được coi là shopping Center của những khách du lịch, của những dân có nhiều tiền. Tôi còn nhớ nơi đây rất đông, người anh đã phải nắm tay tôi để không bị lạc. Bởi tôi đã bị thu hút say mê nhìn vào những cửa tiệm, dưới ánh đèn sáng choang bày bán những món hàng đắt giá. Mà đối với tôi ngắm nhìn thôi cũng thấy thỏa lòng.

Đó là lần đi chơi xa xỉ nhất mà anh tôi đã cho các em. Thời gian sau đấy anh tôi phải gia nhập quân đội nên phải đến sau này khi lên trung học tôi mới lui tới nơi này nhiều hơn. Mỗi lần đến, tôi đều nhớ đến anh, vì trong trí tuổi thơ của tôi hồi ấy, lần được đi chơi những chỗ "sang trọng" như thế phải kể là một kỷ ức vàng son, làm sao mà quên được.

Ai trong chúng ta đã chẳng từng có thời tuổi trẻ, tuổi có người yêu và mộng tràn đầy. Có người có được kỷ niệm đẹp, có người có kỷ niệm đau thương.

Một việc xảy ra làm tôi nhớ đến dãy phố của góc đường Thương Xá Tax này phải kể đến chuyện tình của bạn tôi. Chị hơn tôi vài tuổi là một nữ sinh TV, có người yêu là một chàng pilot. Thời gian tôi biết chị là lúc tình yêu của hai người đã khá sâu đậm. Cuộc tình của họ lãng mạn lắm. Ngoài những bức thư viết cho nhau, có những hôm ông bố chị đột ngột "dù" được về Saigon thế là chị bỏ một buổi học sinh ngữ để đi chơi với người yêu. Dù không nói ra, nhưng trong thâm tâm chắc chị cũng ước mong một ngày hai người sẽ làm đám cưới. Mỗi lần ở bên chị tôi thường được nghe chị tâm sự kể về những tình cảm của hai người cho nhau. Sự nhớ thương và lo lắng của chị thế nào, mỗi khi người yêu bay đi thực hiện một phi vụ thả bom ở một nơi nào đó trong

lòng địch. Chị đều thấp thỏm lo âu và cầu nguyện vì sợ một đi không trở lại....

Rồi đến một ngày anh ta không trở lại thật, không phải là đại bàng gãy cánh mà vì lòng người đổi trắng thay đen.... Tôi còn nhớ hôm ấy một buổi vào lớp, chưa kịp ngồi xuống chị đã ghé tai tôi nói nhỏ "lát nữa xong lớp chị muốn em cùng đi với chị đến một nơi này". Chị nói với vẻ mặt buồn thảm. Tôi không hiểu chuyện gì đã xảy ra với chị. Đến cuối giờ tan học, chị bảo tôi là chị để xe lại trường và nhờ tôi chở chị đến một địa chỉ nằm trên đường Nguyễn Huệ. Trên đường đi chị vừa khóc vừa kể cho tôi nghe có nguồn tin là người yêu của chị sắp làm đám cưới với một người đàn bà khác mà nhà của họ nằm trên đường Nguyễn Huệ. Chị chìa cho tôi mẫu giấy có ghi địa chỉ. Khi đến nơi, thì đó là một cửa hàng chuyên buôn bán đồ nhập cảng, nằm cùng dãy với Thương Xá Tax, chỉ cách tiệm kem Phương Lan khoảng vài căn.

Tôi ngừng xe bên đường đối diện với Tax để chị đi bộ qua lại cửa tiệm nhìn xem có thấy cô gái nào trong đó không. Chị muốn biết người con gái này là ai, vóc dáng thế nào mà có thể cướp đi người yêu của chị. Một

điều hiển nhiên là gia đình có một cửa tiệm thương mại ngay trên đường lớn chính như vậy thì ắt cũng thuộc loại có tiền chứ chẳng không. Sau những lần đi tới đi lui nhiều ngày ở khu vực này, rốt cuộc thì chị cũng tìm ra được điều mà chị muốn biết. Nghe nói người con gái sắp làm vợ người yêu của chị lại lớn tuổi hơn anh này. Anh ta chẳng quen hay bỏ bịch gì với cô này cả, mà do sự mai mối của hai bên gia đình. Có lẽ vì nghe lời gia đình “ tham vàng bỏ ngãi “ mà đã phụ bạc chị.

Khi biết được sự thật, chị hoàn toàn sụp đổ. Chị đau buồn rồi nhuốm bệnh. Thân hình mảnh mai của chị, bây giờ bị “tình vật”, lại càng héo hắt hơn. Chị nói với tôi mà cũng như một lời cảnh giác: “Đừng bao giờ yêu pilot hay làm người yêu của pilot”. Chắc vì cay đắng tình đời mà chị nói thế hay là vì muốn giúp tôi không phải dẫm vào vết đau như của chị. Ấy thế mà thời gian sau đó, không hiểu nhân duyên nào đã xui khiến tôi cũng lại dính dáng đến "dân bay". Nhưng khác với chị, trong chuyện này tôi lại là người mang niềm đau khổ đến cho người khác....

..... Tôi lớn lên giữa lúc miền Nam đang đi vào trận chiến khốc liệt. Tầng tầng lớp lớp thanh niên, sinh viên đều phải sung vào quân ngũ, chỉ có rất ít người được hoãn dịch vì lý do gia cảnh hoặc sức khoẻ mà thôi. Ở mọi nơi chỗ nào cũng thấy màu áo trận, góc phố nào của Saigon cũng mang nét ưu tư. Saigon đẹp nhất phải kể vào những ngày cuối tuần có những cặp tình nhân, là các cô nữ sinh với người yêu là lính trong bộ đồ trận hoặc bộ đồ bay. Tay trong tay đi dạo phố đã là điểm đặc biệt để tăng thêm phần lãng mạn trữ tình của thành phố mang tên Hòn Ngọc Viễn Đông.

Tọa lạc tại góc đường Lê Lợi và Nguyễn Huệ, thương xá Tax đã là một trong những điểm hẹn hò của những cặp tình nhân như thế trong suốt những thập niên qua. Nó cũng là chứng nhân cho những cặp tình nhân ngập tràn hạnh phúc, và ngược lại cũng có những cặp có nước mắt hoen mi...

Cũng tại góc phố của dãy Thương Xá này đã cho tôi kỷ niệm thời đi học. Hẳn quý vị còn nhớ từ góc ngã tư Pasteur và Lê Lợi nơi có xe gôi đu đủ bò khô và bên kia đường là cửa hàng nước mía Viễn Đông, mà không một ai trong chúng ta thời còn học sinh, sinh viên mà không biết đến. Đi ngược lên đường Nguyễn Huệ trước khi đến Tax, có một tiệm kem tên là Princess. Tiệm này bán kem rất ngon, khách thường là những trai thanh gái lịch, đa số là các anh quân nhân thường hay dắt "đào" vào đây.

Tôi mê nhất loại kem dừa mà trên có phủ crème Chantilly. Mỗi lần đi phố tôi thường hay dừng bước ở đây để thưởng thức. Và cũng tại nơi đây (xin nói tóm tắt), tôi đã được một chàng pilot ngỏ lời cầu hôn (khác với đoạn kết chuyện tình của bạn tôi). Nhưng tiếc thay tôi đã không nhận lời, mặc dù điểm cộng của anh nhiều hơn điểm trừ, nhưng không hiểu sao tôi lại không có sự rung động cho anh. Lời từ chối của tôi đã làm anh đau khổ, và không bao lâu sau đó tôi nhận được tin anh bị thương trong một phi vụ ở Hạ Lào. Điều này đã làm tôi ân hận, nhưng biết làm sao hơn. Thế mới biết duyên vợ chồng phải là có nợ nhau thì mới thành “phu phụ” được. Sau này khi lập gia đình tôi lại càng tin sâu vào điều này hơn nữa.

Sau ngày tang thương của đất nước. Vào đầu thập niên 90, lần đầu tiên trở về quê hương vì được tin mẹ tôi bệnh nặng, tôi có ghé Tax, nhưng lúc đó lòng tôi chẳng thấy bồi hồi xúc động. Cảm giác xa lạ như tôi chưa từng biết đến nó, bởi cái tên đã bị thay đổi, dù rằng vị trí của nó vẫn như xưa. Nhưng linh hồn nó vật vờ tả tơi như chiếc áo rách, nhìn thảm hại như cảnh chợ chiều. Vì những mặt hàng kinh doanh ở đây toàn là đồ rởm của thời bao cấp. Làm sao sánh được với những món hàng nhập cảng từ Âu Châu, Mỹ Châu của ngày trước. Nét kiêu sa của Tax đã không còn, khi chung quanh bị bao bọc bởi một hàng cờ quạt mang sắc máu, và nhan nhản khẩu hiệu của những câu đao to búa lớn. Cái không khí đi bát phố và ngừng lại để uống ly café, hay ăn kem trong những

quán hàng của ngày xưa chỉ còn là trong tiềm thức. Những khuôn mặt chung quanh nhìn xa lạ, như thể họ đến từ một hành tinh khác....

Đứng giữa góc phố thân thương ngày nào ngay tại trên quê hương, mà tôi có cảm tưởng như mình không còn thuộc về nơi này nữa. Cảm giác cay đắng và ngậm ngùi khi thành phố này đã bị đổi chủ. Những nơi yêu dấu một thời đã bị dẫm nát. Những người dân miền Nam quen thuộc nay đã tan đàn xẻ nghé, lưu lạc khắp năm châu bốn bể. Hoặc đã nằm sâu dưới lòng đại dương hay trong những khu rừng u minh lạnh lẽ, phải chăng vẫn còn đang ngự trị trong tôi?

Sự ra đi của Tax tôi biết người dân miền Nam rất tiếc nuối, nhất là những người đã không ít thì nhiều có kỷ niệm với nó. Và tôi cũng tự hỏi sau Tax rồi sẽ đến nơi nào nữa đây? La Pagode, Givral, Eden, Brodard.... có được yên thân? Những nơi chốn này sẽ còn tồn tại được bao lâu hay chúng rồi cũng sẽ bị xoá nhoà như số phận của Tax?

Khi tôi viết những dòng chữ này thì nghe nói Tax đã là một đồng gạch vụn để bắt đầu cho công trình xây cất mới. Vẫn biết đời là vô thường, cái gì của hôm qua hay hôm nay rồi cũng sẽ mai một ở ngày mai. Nhưng đứng trước sự mất mát mà đã gắn chặt với chúng ta trong từng thời gian ấy. Với những thăng trầm, với những kỷ niệm của thời son trẻ, chẳng phải chỉ riêng mình tôi hay bạn, mà trong thâm tâm của mỗi người Việt tha hương chúng ta, những nơi chốn này của ngày xưa vẫn luôn luôn hiện hữu.

MT

October 2014